

pris for en meget vittig og rørende præstation i Altmans sidestykke til Bergmans »Persona«, filmen »Three Women«, der med fabelagtig lyrisk sikkerhed skildrer mennesker, der er så identitetsløse, at de antager en hvilken som helst form for personlighed som deres egen. Som analyse er filmen ikke meget original, men dens poetiske kraft gjorde den for mig til en af festivalens bedste film.

Den stærkeste film i festivalen overhovedet var efter min mening Wim Wenders »Der amerikanische Freund«. Også Wenders var i år forflyttet fra Off-Croisetens små biografer til festivalpalæet, men hvem der havde troet, at Wenders var på vej ind i en blindgyde med sine stilstandsfilme, må tro om igen. »Der amerikanische Freund« er en kriminalfilm efter Patricia Highsmiths roman »Ripley's Game« og den fortælles i en klassisk, stramt holdt stil, hvor ikke ét billede er overflødigt, ikke én indstilling meningsløs – en lise at se efter en række af film, der bredte sig formløst og formålsløst. Dennis Hopper og Bruno Ganz har de to hovedroller som henholdsvis svindleren Tom Ripley og den fredsommelige rammemager, Jonathan Zimmermann, der på overbevisende og karakteristisk Highsmith-manér, lokkes til at fungere som lejermorder. Det forbløffende ved filmen er, at den trods den enorme afstand i handling og genre til tidligere Wenders-film som »Målmandens angst ved straffesparket« og »Alice i byerne« (begge vist i TV) alligevel i sit tema om ensomhed, der bliver til venskab, tydeligt markerer sig som et karakteristisk værk fra sin instruktørs side.

Den franske instruktørsammenslutnings serie »Quinzaine des réalisateurs« bliver for hvert år dårligere og dårligere. Politisk engagement (for en eller anden slags revolution) og gode forbindelser (til en eller anden af vennerne) er åbenbart det, der skaffer de fleste af filmene indpas – under alle omstændigheder var det tit svært at få øje på deres egenkvaliteter. Kritikersammenslutningens serie »Semaine de la critique« var bare kedsommelig med en algiersk komedie, »Omar Gatlato« som en charmerende undtagelse.

Sammenfattende må man om årets festival konstatere, at beklagelserne over den ringe standard i år var mere berettigede end før. Uden at gøre regning på den store oplevelse hver af de mange gange, man begiver sig ind i en biograf under festivalen, håber man dog i hvert fald af og til at møde noget nyt, noget, der forsøger noget andet end det sædvanlige. På det punkt skuffede Cannes i år. Det meste af, hvad der blev vist (af det, jeg så) var temmelig traditionelt – selv når det var i den intellektuelt mere uforståelige retning, virkede det mere som om, utilgængeligheden skyldtes at problemstillingen var af privat karakter, end fordi udtrykket var eksperimenterende. Festivalen var stor nok, hvad den savnede i år var format.

Jørgen Oldenburg

Udfald & indfald

[BUT WHERE'S HIS TAIL?]

Star Wars

BTs Keith Keller har som bekendt ikke i dette forår haft nogen avis at anmelde film i, men selv i koma går BT løs på livet, og så længe Keller kan sætte finger til tasterne, vil det aldrig komme til at mangle på panegyrik til udhængsskabene. Således har han beredvilligt under avisstrejken leveret branchevenlige citater til biografannoncerne, og blandt de stjernebestrøede finder man dette formgivne til »Ørnen er landet«: »En romantisk krigsfilm af den gode gammeldags slags, der vil få ethvert drengenhjerte til at banke.« Man forstår på Keith Keller, at den krigsforherligende underholdning er sørgeligt på retur i tidens film, ja, måske er der endda for få krige at begejstre sig over, og hvad er der dog blevet af den tid, da drenge var mænd og kæmpede med hjertet? Hvad vi har brug for er et par raske slag, en mandig indsats til glæde for spejderen i os alle. I periferien står fieldmarshal Keller og deler stjerner ud. Fra 1-6?

Figures in a Landscape

Ekstra Bladet plejer ikke at underdrive, men da TV i anledning af John Waynes 70 års dag genudsendte »Kavaleriets gule bånd«, lød bladets overskrift: »En af Waynes første westerns«. Filmen var faktisk et jubilæum i Waynes karriere. Det var hans 60. western, i øvrigt udsendt på 20 års dagen for hans egentlige debut i Fords »Salute« i 1929. (Året før havde han haft to replikløse »walk-overs«). Forresten, TV, så fylder Barbara Stanwyck også 70 i år, og næste år er der tre prominente 70-årige: Fred MacMurray, James Stewart og Bette Davis, så ...

The Oscar

»Rocky« fik Oscar som årets bedste amerikanske film. Det fik den også for 25 år siden. Dengang hed den »Marty«.

Change of Mind

En ny grille har grebet de danske filmudlejere, der gennem årene har misbrugt fantasien for at finde på danske titler til udenlandske film. Det har de efter sigende gjort af hensyn til dem, der ikke har kendskab til fremmede sprog. Et princip man må respektere, selv om mange af titlerne fortæller ikke så lidt om udlejerens mening om deres publikum. Men nu er de altså begyndt at finde på nye engelske titler, så »Alien Thunder« bliver til »Indian Killer«, »The Diamond Mercenaries« til »Killer Force« og »Nickelodeon« til »Happy Days«. Det er en dårlig ide, der kun gør livet surt for dem, der forsøger at holde rede på titelforvirringen. Men hvor blev princippet af?

Odd Man Out?

Repræsentantskabet i Statens Kunstfond har frabedt sig Poul Dams formandsskab med henvisning til, at Poul Dam aldrig har ytret sig kritisk om kunst i skrift eller tale. Repræsentantskabet har muligvis ikke haft kendskab til Poul Dams film anmeldelser i »Levende Billeder«, så det er måske på sin plads her at genopfriske et par prøver på hr. Dams kritiske sans. Han opsummerer således i anmeldelsen af »Det tårnhøje helvede«: »Tilskueren fanges virkelig – både af historien og af menneskene« (fremhævelsen er Poul Dams). Til gengæld har Poul Dam ikke meget godt at sige om Bob Rafelsons »King of Marvin Gardens«: »... der er gode enkeltscener – og sekvenser ... det er blot så spredt og indbyrdes forskelligt (uden at være anvendt i modstilling), at filmen falder sammen som et korthus ... hvis man kan holde til at plukke de spredte rosiner ud af den megen klæge dej, er det ikke helt spildt at se filmen.« (LB nr. 2 og 3, 1975). Kulturministeren læser næppe »Levende Billeder«.

The Unknown

Herbert Steinthal har været i Cannes for Politiken (jfr. 22. maj) og har her truffet Hal Ashby uden tilsyneladende at kunne fravriste instruktøren hans alder. Det er ikke al bagage, der er lige belastende, så Herbert Steinthal kunne med gavn have fyldt sin kuffert med Kosmoramas Amerika-Leksikon. Heri ville han ikke blot kunne læse sig til Ashbys alder, men også til, at David Carradine faktisk ikke er »hidtil ukendt«. Og med lidt forsigtig nærlæsning ville Herbert Steinthal også kunne have regnet sig frem til, at Depressionen sædvanligvis dateres til 30'erne og ikke til 50'erne. Kosmoramas Amerika-Leksikon er nyttigt.

Fleuretten